

De 7 IAK-vragen bij het Wetsvoorstel Wet implementatie Open data richtlijn:

1. Wat is de aanleiding?

Richtlijn 2019/1024/EU van het Europees Parlement en de Raad inzake het hergebruik van overheidsinformatie (herschikking), is aangenomen op 7 juni 2019.

2. Wie zijn betrokken?

Rijk, provincies (IPO), gemeenten (VNG), waterschappen (UvW), wetenschap, musea, bibliotheken, archieven en overheidsbedrijven.

3. Wat is het probleem?

Aanleiding tot herziening is dat evaluatie volgens de Europese Commissie laat zien dat de richtlijn uit 2003 en de herziening ervan in 2013, de snelle ontwikkelingen en vooral het nog onbenutte potentieel van datagebruik bij de totstandkoming van artificiële intelligentie (AI) en big data-analyse, niet bijhoudt. Daardoor dreigen de economische en sociale kansen die hergebruik van publieke data biedt, te worden gemist.

4. Wat is het doel?

Met deze wijziging van de richtlijn – en de implementatie daarvan – wordt beoogd overheidsdata beter en sneller beschikbaar te krijgen, obstakels voor mogelijk hergebruik weg te nemen en de verhouding van de richtlijn tot enkele andere Europese wetgeving te verduidelijken. Om dit te bereiken, zijn in de richtlijn de volgende wijzigingen doorgevoerd:

- 1) de reikwijdte is uitgebreid naar publieke informatie van overheidsbedrijven en naar onderzoeksdata;
- 2) er zijn bepalingen opgenomen over het beschikbaar stellen van dynamische data en het gebruik van Application Programming Interfaces (API's);
- 3) er kan een Europese lijst met 'high value datasets' worden vastgesteld, waarvoor strengere eisen gelden;
- 4) de mogelijkheid om meer dan de marginale kosten in rekening te brengen, zijn verder beperkt;
- 5) de regels over exclusieve overeenkomsten (informatie die alleen aan één partij ter beschikking wordt gesteld voor hergebruik) zijn aangescherpt; en
- 6) overheidsorganisaties en overheidsondernemingen worden opgeroepen om in het algemeen zoveel mogelijk te werken vanuit het beginsel "open door ontwerp en door standaardinstellingen" ("open by design and by default").

5. Wat rechtvaardigt de overheidsinterventie?

Implementatie van EU-regelgeving moet gebeuren door invoering/wijziging van nationale wetgeving. In dit geval vergt het wijziging van met name de Wet hergebruik overheidsinformatie.

6. Wat is het beste instrument?

Implementatie van EU-regelgeving moet gebeuren door invoering/wijziging van nationale wetgeving. In dit geval vergt het wijziging van met name de Wet hergebruik overheidsinformatie.

7. Wat zijn de (neven)gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Een effect van deze richtlijn kan zijn dat er meer overheidsinformatie pro-actief ter beschikking wordt gesteld. Administratieve lasten voor burgers en bedrijven nemen dan af, omdat voor deze informatie geen verzoek meer moet worden gedaan. Voor overheidsinstellingen nemen administratieve lasten en kosten mogelijk toe, wanneer de eigen informatiehuishouding niet op orde is.